

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: ET-02	Naziv predmeta: ISTOČNO BOGOSLOVLJE II		
Ciklus: Integrirani	Godina: V.	Semestar: ljetni	Broj ECTS kredita: 2
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 30	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduvjet za upis:	Nema uvjeta za upis		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • Upoznavanje sa pojmom pravoslavlja; • Kritički prosuditi razvoj raznih mjesnih i partikularnih, te nacionalnih i autokefalnih Crkava na Istoku. • Upoznati njihovu teološku, liturgijsku i druge posebnostima koje odražavaju 'drugo plućno krilo' kršćanstva kao objavljene religije. • Steći sustavni pogled na 'različitost' i veliko bogatstvo kršćanske baštine i teoloških izričaja i rezultata povijesnog razvoja i inkulturacije Evandjelja u pravoslavnom svijetu. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po tjednima se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uvodne napomene (2). 2) Nastanak i razvoj pravoslavlja: Istok i Rimski primat; oblikovanje pravoslavlja (4) 3) Raskol: povijesno-teološke karakteristike (4) 4) Teologija u pravoslavlju: Izvori teologije; dogma u pravoslavlju; nastanak autokefalije: država i filetizam; pravoslavne teološke škole (4) 5) Ekleziologija u Pravoslavnoj Crkvi: Pentarhija; opći koncili; sobornost; euharistijska ekleziologija (4) 6) Sakramenti u Pravoslavnoj Crkvi (2) 7) Štovanje BDM u Pravoslavlju (2). 8) Dogmatske razlike katoličanstva i pravoslavlja (2) 9) Pravoslavne Crkve i ekumenski dijalog s posebnim osvrtom na naša područja: Hrvatska pravoslavna Crkva (2); Unije i unijatizam; Unije na našim područjima (2); Konkretni rezultati (2). 		
Ishodi učenja:	<p>Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vrijednovati i analitički, te sintetički izložiti razvoj Pravoslavlja i Pravoslavnih Crkava. 2. Upoznati se s najnovijim strujanjima i teološkim rezultatima, ili njihovih poznatih teologa. 3. Dijalogizirati i surađivati s predstavnicima tih Crkava. 4. Postaje se sposobnim prepoznavati vlastitosti Pravoslavne Crkve i one sjedinjene s Rimom, zatim, prosuditi i cijeniti raznolikost crkvenosti i teološku posebnost, a to može pospješiti ekumenski dijalog i kršćansko jedinstvo. 		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i samostalni zadaci		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pohađanje nastave (0,5); Referat (0,5); usmeni ispit (1)
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. STANILOJE D., <i>Pravoslavna dogmatika</i>, III, Sremski Karlovci 1993.-1997.2. MIZ R., <i>Kršćanski istok</i>, Veternik 2001.3. KOLARIĆ, J., <i>Ekumenska trilogija. Istočni kršćani, pravoslavni, protestanti</i>, Zagreb, 2019.4. BENZ, E., <i>Duh i život Istočne Crkve</i>, Zagreb 2003.5. JAPUNDŽIĆ, A., - PAVLIĆ, R., <i>Grgur Palamas. Otajstvo spasenja kao milost divinizacije</i>, Zagreb, 2021.6. MATELJAN, A., <i>Svete tajne. Sakramenti u pravoslavlju</i>, Split, 2020. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. McGUCKIN, J. A., <i>The Orthodox Church. An Introduction to its History, Doctrine and Spiritual Culture</i>, Oxford 2008.2. HUSSEY, J. M., <i>The Orthodox Church in the Byzantine Empire</i>, Oxford, 1990.3. FELMY K. C., <i>Orthodoxe Theologie. Eine Einführung</i>, Darmstadt 1990.;4. MEYENDORF J., <i>La teologia bizantina</i>, Casale Monferrato 1984. (srpski prijevod: <i>Византијско богословље: историјски токови и догматске теме</i>, Kragujevac, 2008.)5. EVDOKIMOV P., <i>L'Ortodossia</i>, Bologna 1981.;6. LOSKI, V., <i>Mistična teologija Istočne Crkve</i>, Zagreb, 2001.7. WARE, T., <i>Pravoslavna Crkva</i>, Zagreb, 2005.8. BAČVARI, R., „Teologija sakramenata u pravoslavnoj Crkvi“, u: <i>CuS</i> 7 (1972.), 3, 236-246 (I. dio); 4, 338-345 (II. dio).9. BILOKAPIĆ, A., „Teološke razlike u nauci istočne i zapadne Crkve“, u: <i>CuS</i> 17 (1982.), 2, 112-122.